

Proves d'accés a la universitat

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Opció d'examen
 (Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació				TR	
1. Comprensió lectora	1.1				
	1.2				
	1.3				
	1.4				
	1.5				
2. Expressió escrita	2.1				
	2.2				
3. Reflexió lingüística	3.1				
	3.2				
	3.3				
	3.4				
	3.5				
Suma de notes parcials					
Descompte per faltes					
Total					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

En Lluís Miralpeix va agafar el cotxe de dins del garatge de la casa, «l'he de fer revisar, el fre va dur». En seure dins del Simca 1000, en Lluís va veure que el ventre feia una mica de plec, «fa temps que no vaig a tennis. Demà m'hi acostaré». Va engegar el cotxe. Hi havia alguna cosa que l'inquieta-va i no sabia ben bé què. Cada dia tenia més feina, el xalet dúplex havia tingut molt d'èxit, sobretot per la banda del Vallès, car hi havia molta humitat. Feia alçar les cases uns tres metres i la part de baix, feta amb maó descobert, servia de celler. A la planta baixa, s'hi pujava a través d'una escala, era cuina, menjador amb xemeneia, servei i dormitori. A dalt, amb el sostre amb claraboies, hi feia el saló. «Cada espai té el seu ambient. Per pocs diners els clients poden presumir de celler i d'estudi.» La gent compraven terrenys perquè el diner cada vegada valia menys i els agradava aquest arquitecte que tenia idees i que els tractava com a senyors. Una casa amb celler, el somni de tota la vida! Als petits propietaris, la idea els engrescava. Cal admetre que en Lluís Miralpeix tenia grapa per a tractar aquesta mena de persones que s'han fet rics a corre-cuita i aviat **els** treia del cap la idea del xalet —ara ja no se'n deia torre— d'estil suís. La fusta és molt cara, d'on volen que tregui la llosa?, els deia. De tant en tant, venia una dona carregada de braçalets i d'arracades i, tossuda, volia un «xalet de postal». Teulades en pendent, murs de fusta, mansardes... Segurament, pensava en Lluís, havien anat a Suïssa a comprar xocolata i, si podien, a deixar algun dineret al banc. Suïssa era el país de somni d'aquests comerciants grassos que s'acostaven a l'estudi d'en Lluís Miralpeix, haurien volgut, potser, que a Barcelona hagués fet molt de fred per omplir els seus pisos amb parquet de fusta i gruixudes catifes de pell. En Lluís, que estimava la seva professió, s'havia de carregar de paciència quan l'allau de mal gust arribava fins al seu santuari. El «santuari», o *sancta-sanctorum*, era l'estudi on tenia llogades més de vint persones, entre arquitectes, aparelladors, delineants, secretàries, i mecanògrafes. També hi havia un parell d'estudiants d'arquitectura, «ben triats, que no es fiquessin en política», i no per res sinó perquè trobava que aquests no complien. Els arquitectes dissenyaven els plànols que ell signava, car el que li agradava, a ell, era passejar per Catalunya per a treure idees. Coneixem poc la nostra tradició arquitectònica, les galeries obertes i les distribucions d'espais a les masies són quasi perfectes, afirmava. Viatjava sempre que podia i, a París, es va quedar embadalit davant de l'austeritat i l'harmonia de línies de l'edifici de la Unesco. Gropius era un mestre per a ell i li hagués agradat de trobar el nexa secret entre l'art i la tècnica. [...] Durant un temps pensà que l'única manera de salvar Barcelona del desastre arquitectònic seria refredar-la de gaudinisme i imposar-**hi** un pla racional.

Montserrat ROIG. *El temps de les cireres*. Barcelona: Edicions 62 i "La Caixa", 1995, p. 48-49

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Lluís Miralpeix va agafar el cotxe per anar a jugar al tennis.	☐	☐
b) En Lluís Miralpeix tenia una bona relació amb els seus clients.	☐	☐
c) Les cases que en Lluís Miralpeix construïa al Vallès tenien tres pisos.	☐	☐
d) El mateix Lluís Miralpeix dissenyava els plànols dels xalets.	☐	☐
e) En Lluís Miralpeix considerava que construir un xalet d'estil suís a Barcelona era de mal gust.	☐	☐

- 1.2. Trobeu en el text els cinc mots o expressions que poden funcionar com a sinònims dels mots o expressions següents. [0,5 punts]
- a) *Animava, illusionava:*
 - b) *De pressa:*
 - c) *Encantat:*
 - d) *Sobrietat:*
 - e) *Lògic, conseqüent:*
- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]
- a) «Cal admetre que en Lluís Miralpeix tenia grapa per a tractar aquesta mena de persones que s'han fet rics a corre-cuita i aviat **els** treia del cap la idea del xalet —ara ja no se'n deia torre— d'estil suís»:
 - b) «Durant un temps pensà que l'única manera de salvar Barcelona del desastre arquitectònic seria refredar-la de gaudinisme i imposar-**hi** un pla racional»:
- 1.4. Expliqueu, en un màxim de cinquanta mots, què era el que més li agradava a en Lluís Miralpeix de la seva professió i per què. [0,5 punts]
- 1.5. Resoleu DUES de les tres qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.
- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu qui és el personatge d'Armanda Valls a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Teresa Goday era filla d'una fornera del mercat de la Boqueria.	☐	☐
b) El notari Amadeu Riera no fou amant de Teresa Goday.	☐	☐
c) Salvador Valldaura va recordar tota la vida l'amor que sentí per la Bàrbara a Viena.	☐	☐
d) Teresa Goday es casà en primeres núpcies amb Nicolau Rovira, un home més gran que ella.	☐	☐
e) Nicolau Rovira sabia que Teresa Goday tenia un fill d'una relació anterior.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) L'obra <i>Terra baixa</i> s'estructura en quatre actes.	☐	☐
b) En Xeixa és l'únic pagès que acata la voluntat d'en Sebastià.	☐	☐
c) La protagonista principal de <i>Terra baixa</i> és la Nuri.	☐	☐
d) En Tomàs, l'ermità, desconeixia l'objectiu del casament de la Marta i en Manelic.	☐	☐
e) En Manelic mata en Sebastià d'un tret.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriu el fragment següent del text canviant els temps verbals en passat per formes de present. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. Cal que subratlleu en els dos textos les formes verbals originals i les reescriu. [1 punt]

«A la planta baixa, s'hi pujava a través d'una escala, era cuina, menjador amb xemeneia, servei i dormitori. A dalt, amb el sostre amb claraboies, hi feia el saló. "Cada espai té el seu ambient. Per pocs diners els clients poden presumir de celler i d'estudi." La gent compraven terrenys perquè el diner cada vegada valia menys i els agradava aquest arquitecte que tenia idees i que els tractava com a senyors. Una casa amb celler, el somni de tota la vida! Als petits propietaris, la idea els engrescava. Cal admetre que en Lluís Miralpeix [...] aviat els treia del cap la idea del xalet [...] d'estil suís.»

- 2.2. Al començament del text es pot llegir, amb referència a l'arquitecte Lluís Miralpeix: «Hi havia alguna cosa que l'inquietava i no sabia ben bé què». Escriviu un text formal ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, continuant la narració, en què feu conjectures sobre quines podien ser les causes de la seva inquietud. [2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Els cultius modificats genèticament (o transgènics) han sigut polèmics d'ençà que es van començar a conrear els anys vuitanta. Malgrat que s'han estès per tot el món, encara hi ha llocs on no s'accepten. D'ara endavant, hi haurà al mercat un nou transgènic: el salmó AquAdvantage, el primer animal modificat genèticament per a consum humà.

La manipulació dels gens d'un organisme va ser possible a partir del 1970, quan es van descobrir les anomenades *tècniques de l'ADN recombinant*. Es tracta d'estratègies que permeten retallar i enganxar trossos d'ADN, de manera que es poden afegir o treure gens a voluntat. Des de llavors, aquests procediments han millorat molt, fins al punt que amb eines relativament simples i barates, com el CRISPR/Cas9, es pot alterar el genoma de qualsevol ésser viu.

Des de ben aviat es va veure que aquest coneixement podria millorar el rendiment de les collites sense haver de passar pels habituals i laboriosos encreuaments selectius. Les primeres proves es van fer el 1986 amb plantes de tabac a les quals s'havia introduït un gen que les feia resistents als herbicides, una experiència que es va repetir amb la colza, el cotó, les patates o la soja. Actualment, aquests cultius ocupen més de 180 milions d'hectàrees a tot el món, amb un valor d'uns 15.700 milions de dòlars. La majoria s'utilitzen com a pinso per a animals, però una part arriba també al consum humà en forma de galetes, pa, olis, cereals per a l'esmorzar, xocolata, condiments, pizzes, crispetes, etc.

En aquesta llista, caldrà afegir-hi per primer cop un animal, un salmó que es desenvolupa el doble de ràpid que un de normal perquè al seu genoma s'hi ha introduït el gen de l'hormona del creixement. Ja el 2010, la Food and Drug Administration (FDA), l'organisme que regula els fàrmacs i els aliments als Estats Units, va concloure que aquest peix no representava cap perill per a la salut, i el 2012 va decidir que era improbable que tingués un impacte negatiu en el medi ambient. El permís per comercialitzar-lo, que finalment va rebre el novembre passat l'empresa AquaBounty Technologies, és l'últim pas d'un llarg procés d'avaluació que s'inicià fa vint anys i que culminarà amb l'arribada del salmó AquAdvantage a les botigues.

La principal por dels crítics és que, si mai s'escapés un d'aquests salmons de les piscifactories on es crien (per ara només al Canadà i a Panamà), podria competir amb els seus congèneres no modificats i, a causa del seu creixement accelerat, arribar a desplaçar-los de l'ecosistema. De moment els estudis sobre aquesta possibilitat no han arribat a cap conclusió definitiva, i la FDA ha certificat que és molt poc probable que puguin fugir. Això no ha tranquil·litzat les organitzacions ecologistes, que ja han engegat iniciatives per aturar-ne la cria.

Malgrat tot, el veritable taló d'Aquil·les de l'AquAdvantage pot ser la poca acceptació que tingui entre els consumidors, que normalment prenen les decisions de comprar o no aquests productes seguint principis més polítics i ideològics que no pas científics. En molts països no és obligat posar a l'etiqueta si un aliment conté o no transgènics, per això molta gent que en principi s'hi oposa els consumeix sense adonar-se'n. Però per a l'AquAdvantage podria ser més difícil, perquè, malgrat que tindrà permís per ser venut com un salmó atlàntic qualsevol, algunes grans cadenes de supermercats americanes ja han anunciat que no el volen subministrar.

Adaptació feta a partir del text de Salvador MACIP.

«El salmó transgènic arriba al mercat». *Ara* [en línia] (14 febrer 2016)

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Hi ha éssers vius que no poden ser alterats genèticament.	☐	☐
b) Les eines de manipulació genètica són molt cares.	☐	☐
c) Les plantes del tabac foren les primeres a ser manipulades transgènicament.	☐	☐
d) Els salmons manipulats transgènicament es crien en piscifactories.	☐	☐
e) Tots els països obliguen a indicar en les etiquetes si un aliment conté transgènics o no.	☐	☐

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) A Teresa Goday li agradaven les joies i les coses boniques.	☐	☐
b) Teresa Goday va ascendir socialment gràcies a dos casaments.	☐	☐
c) La Maria, filla d'Eladi Farriols i Pilar Segura, mor ofegada.	☐	☐
d) Eladi Farriols no havia treballat mai.	☐	☐
e) La torre que va comprar Salvador Valldaura i on van anar a viure en tornar de París era al barri de Sarrià.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) <i>Terra baixa</i> mostra el contrast entre el món rural i el món urbà.	☐	☐
b) El pare de la Marta era un captaire.	☐	☐
c) La vida de la Marta experimenta un canvi quan comença a estimar en Manelic.	☐	☐
d) La Nuri i en Manelic no s'avenien.	☐	☐
e) En Manelic representa l'amor possessiu, mentre que en Sebastià representa l'amor pur i generós.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text substituint els mots subratllats per formes sinònimes. Canvieu només allò que calgui. La redacció resultant ha de tenir el mateix sentit que el fragment original. [1 punt]

«En aquesta llista, caldrà afegir-hi per primer cop un animal, un salmó que es desenvolupa el doble de ràpid que un de normal perquè al seu genoma s'hi ha introduït el gen de l'hormona del creixement. Ja el 2010, la Food and Drug Administration (FDA), l'organisme que regula els fàrmacs i els aliments als Estats Units, va concloure que aquest peix no representava cap perill per a la salut, i el 2012 va decidir que era improbable que tingués un impacte negatiu en el medi ambient. El permís per comercialitzar-lo, que finalment va rebre el novembre passat l'empresa AquaBounty Technologies, és l'últim pas d'un llarg procés d'avaluació que s'inicià fa vint anys i que culminarà amb l'arribada del salmó AquaAdvantage a les botigues.»

- 2.2.** En el text s'exposa que no sols no es prohibeixen els cultius transgènics, sinó que es poden comercialitzar animals modificats genèticament per al consum humà. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què proposeu arguments a favor i en contra dels aliments transgènics i indiqueu també el vostre parer. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats.
[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. En molts països no és obligat posar a l'etiqueta si un aliment conté o no transgènics, per això molta gent que en principi s'hi oposa els consumeix sense adonar-se'n.

- complement predicatiu
- complement o objecte directe
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)

3.1.2. La fusta és molt cara, d'on volen que tregui la llosa?, els deia.

- complement o objecte directe
- complement d'adjectiu
- complement o objecte indirecte
- complement del nom

3.1.3. Haurien volgut, potser, que a Barcelona hagués fet molt de fred per omplir els seus pisos amb parquet de fusta i gruixudes catifes de pell.

- complement del nom
- complement o objecte indirecte
- complement predicatiu
- atribut

3.1.4. És l'últim pas d'un llarg procés d'avaluació que s'inicià fa vint anys i que culminarà amb l'arribada del salmó AquAdvantage a les botigues.

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració subordinada substantiva de complement de règim (o preposicional)
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom

3.1.5. Els cultius modificats genèticament (o transgènics) han sigut polèmics d'ençà que es van començar a conrear els anys vuitanta.

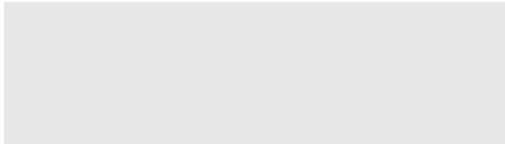
- oració subordinada adverbial causal
- oració subordinada adverbial concessiva
- oració subordinada adverbial temporal
- oració subordinada adverbial consecutiva

- 3.2.** Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- a)** Al cap de dos dies li va _____ una carta. Amb molta tristesa li va _____ el seu condol. (*trametre / transmetre*)
- b)** El comprador, _____ va rebre la comanda, va demanar: _____ és? (*quan / quant*)
- c)** No sé a _____ es referia quan deia _____ algú el volia enganyar. (*què / que*)
- d)** Va _____ totes les normes de bona conducta que hi havia. El problema és que del maltractament que li va _____ va resultar-ne un traumatisme al nas. (*infligir / infringir*)
- e)** No et mengis l'estofat _____ t'agrada. No sabia que no t'agradava la carn _____ el peix. (*si no / sinó*)
- 3.3.** Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis. No podeu utilitzar formes perifràstiques. [0,5 punts]
- a)** Escolta! Jo no hi _____, en aquesta disfressa! (*caber*)
- b)** Si m'ho deixessin fer, jo _____ (*treure*) ara mateix tots els mobles vells al carrer.
- c)** Quan _____ (*poder*) passar uns dies amb nosaltres, digueu-nos-ho.
- d)** La xocolata s'està _____ (*fondre*) i fa una olor boníssima.
- e)** Han _____ (*concloure*) que el millor que poden fer és no interferir en la seva voluntat.
- 3.4.** Subratlleu en el text següent NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so fricatiu alveolar sord [s]. [0,5 punts]
- Quatre turistes van quedar atrapats a l'ascensor de la plaça Major, el qual, per enèsima vegada, s'havia espatllat.
- 3.5.** Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- a)** Tornen les modes. Ara tothom porta els pantalons _____. (*campana*)
- b)** Vaig comprar una heura per a la paret exterior. És una planta _____. (*enfilar*)
- c)** Li va caure el vi a sobre de la butaca i la van haver de tornar a _____. (*tapís*)
- d)** Com puc fer bona cara si es tracta d'una feina _____? (*tedi*)
- e)** Malgrat els favors que li feien, la Maria sempre donava mostres d'una _____ intolerable. (*ingrat*)

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans